

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сент.

Директор А. ЈОВАНОВИЋ

БРОЈ 10 сент.

МАЂАРСКА САМОСТАЛНОСТ

Појава Руса на Карпатима изазвала је у мађарским политичким круговима разумљиву узнемиреност и »озбиљан покрет« за одвајање „Мађарске“ од Аустрије. Стара песма на нов глас: понављају се сцене из последњих месеца 1914. године.

Кад год је Аустро-Угарска имала озбиљних невоља или је долазила у незгодан положај, Мађари су »манифестовали« своје тежње за сувереном самосталношћу, да не би делили одговорност и сносили терете евентуалних последица. Међутим, свако консолидовање општег државног положаја будило је мађарску свест о солидарности мађарско-немачких интереса. Од Мађара није у Аустро-Угарској било већих „бунтовника“, нити има лојалнијих држављана.

Пред изазивање овога рата, Мађари су, као ниједан други народ у монархији, дизали страховиту ларму о апсолутној потреби »казнене експедиције« у Србији. Кад је та казнена експедиција била по заслуги кажњена, и кад су Руси, надирући преко Карпата у Угарску, загрозили мађарске интересе, Мађари су се спремали да, чак и пред малом Србијом, падну на колена и декларирају своју несолитарност с општом државном политиком. Доцнија догађаји њих су опет увели у коло најискренијих и највећих поборника рата против »непријатеља једине солидне и праве културе човечанства« — како се једном приликом изразио гроф Тиса, најтипичнији представник мађарског шовинизма. Они су се, после примораног повлачења Руса из Галиције и руске Пољске и привременог заробљавања Србије, у друштву с браћом по пореклу, обмањивали и заносили »дефинитивном победом«, и тада су, у пуној сагласности с Аустријом, почели делити плен, истицати првенствено право на окупиране територије и, што треба добро упамтити, манифестовати мађарско-немачко пријатељство и братство.

У једном свом предавању, др-жаном неколико дана пре садашње руске офанзиве у Мин-

хену, граф Јулије Андраши, шеф мађарске уставне странке, казао је: »Ја не познајем у Европи два, по крви и традицијама међусобно независна фактора, код којих би заједница интереса била тако јасна и у толико историјских догађаја добила жив облик, као што су то Немац и Мађар, и нема никаква другог народа, који би Немцима могао бити тако поуздан пријатељ, као што је мађарски народ.« А бивши државни секретар у Векерловом кабинету, Јосип Стерњи, истакао је, да »никад није било тако важно искрено споразумевање између Мађара и Немаца као данас, када монархија стоји пред великим питањима, као што су, на пример, *пољско и српско питање*..... Научили смо — рекао је даље — заједно умирати, научимо заједно и живети.«

Мађари су стално на овај и сличан начин манифестовали своју солидарност с немачком политиком. Они су у томе ишли и даље и, у приликама за њих повољним, они су, пре коначне смрти, делили ризу распетога. У седници пештанског сабора, држаној почтком маја ове године, све мађарске странке, без разлике, истакле су своје »историско право« на Србију, а кад им је министар председник граф Тиса изјавио, да ће »положај Србије према монархији бити истоветан положају Босне и Херцеговине«, самим тим мађарско историјско право било је задовољено, аналогно солидарности немачко-мађарских интереса.

Међутим, Руси по другом пут закуцаше на врата Угарске. Мађари, осетивши руску кнуту, пожурише да се одрекну заједнице с Аустријом и одговорности за рат и ратна свирепства. Онај исти граф Јулије Андраши, који је, с пуним убеђењем, говорио о солидарности немачко-мађарских интереса, води у Беч депутацију мађарских политичара и доказује староме ћесару потребу одвајања Мађарске од Аустрије. *Difficile est satiram non scribere.*

Руска офанзива у Галицији и на Карпатима методички и поуздано се развија. Мађари неће моћи избећи још један Вилагош. И то неће бити само пораз Мађара, него слом целе аустро-угарске монархије. А тада ће,

уверени смо, Мађари научити заједно умрети, као што су научили и заједно живети.

ПОЛИТИЧКЕ ВЕСТИ

Атина. — Сазнајемо из дипломатског извора да ће португалска артиљерија ускоро стићи у Солун. Вероватно је да ће у Солун бити послата и португалска пешадија.

Амстердам. — Телеграфички из Берлина да је царским декретом који је јуче објављен дата аутономија Пољској. Пољска улази у састав германске конфедерације. Она ће имати свог засебног краља и народну војску.

Париз. — Ренах у »Фигару« тражи изјаву Савезника која ће се ангажовати да више не преговарају са Хохенцолерним, који су довели у опасност egzистенцију Европе својим претензијама на првенство у свету.

Цирих. — »Најес Цајтунг« коментаришући интервенцију Румуније у данашњем конфликту каже, да је данас извесно да она неће ићи против Угарске, него ће пре допустити пролаз руским трупама да са њеног земљишта нападају Мађаре и Бугаре, пошто ће у сличном случају имати да сама задржава евентуално аустријску офанзиву. Новине додају: да кад се рат објави врло је могуће да ће шест стотина хиљада Румуна који се налазе у аустријској војсци одбити да се покуравају својим старешинама.

Јадранско питање

— Писмо г. Виљема Стеда —

»Коријере де ла Сера« од 7. јула објавио је писмо г. Стеда, директора за спољну политику »Тајмса«, као одговор на један чланак г. А. Торе-а посланка у италијанском парламенту, који је објавио у броју од 27. маја истога листа. Ево тога писма:

«Господине Директоре,

Допустите ми да исправим једну реч поводом онога што је г. Торе написао у свом скорашњем чланку о »Италији и југословенском програму«. Он је казао да сам, као пријатељ Италије, постао бранилац готово целокупног словенског програма о Јадрану, који је у противности италијанским програмом.

»Да је у место и ако пријатељ Италије г. Торе написао зато што је пријатељ Италије, ми бисмо се потпуно сложили.

Држим да познајем словенски »програм«, као и програм Италије о Ја-

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:
Месечно 3 франка тромесечно 9 франка,
годишње 36 франка

ЦЕНА ОГЛАСИМА:
Одјелни огласи 0.20 франк од петог реда, већи
огласи по погодби. Новци се полаже државним
комесарима и дипломатским вестима.

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНИ
Пошту слати преко Краљ. Ген. Консулата
у Солуну

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ
Стан редакције Коломбо улица бр. 33 Salonique

Поједини бројеви се могу добити у Солуну код
редакције »Друштва грчке штампе« ул. Булгаројској
бр. 5, близу главне поште.

драну. Има готово двадесет година како се занимам јадранским програмом — било у Италији, где сам живео више година, било у Бечу. Резултати ових проучавања могу се овако резимисати.

1) Нема никакве нужне или неизбежне противности између италијанских и југословенских интереса.

2) Потпун споразум између Италијана и Југословена не само што је могућ и погрешан него је он европски интерес првога реда.

3) Ако се овај споразум не оствари Јадране неће бити никад ни италијански ни словенски, већ немачки.

4) Најгорн су непријатељи Италијана и Југословена а најбољи пријатељи Аустро-Немаца они који подстичу или одржавају у заоштрениости неспоразуме и мржњу између Италијана и Словена.

5) Онај који жели добро Италије и који познаје догађаје не може желети да Италија заузме области у којима су Југословени у великој већини, заузеле које би осујетило потребан споразум.

6) Помоћу споразума језик, цивилизација, трговина и полетички утицај Италије могли би се не само одржати него и раширити и с ове стране и на Балкану толико колико се до сада није могло надати. Ако се споразум не постигне, Италијани би изгубили сав утицај на свима местима која не би била огромним снагама војнички окупирани и навукли би на себе свирепу мржњу 12 милиона снажних и живих људи који би отворили врата и своје школске језику и трговини немачког блеса.

7) Немачка која је мање кратковидна од Аустрије годинама већ иде за тим да под своју хегемонију уједини сав овај југословенски свет са двојаким циљем: да на тај начин осигура себи превласт на Јадранском Мору и да дими Италију овог јаког бедема за своју безбедност и независност који би чинила једна уједињена и компактна Југославија везана за Италију чврстим пријатељством.

«Ето зашто сам, Господине Директоре, постао бранилац југословенске ствари — баш, дакле, зато што се осећам пријатељем Италије.

»Јаш одани Виљем Стед«.

Акција Румуније

Атина, 1. август

»Штутгартер Најес Тагеблат« пише: Не треба изгубити из вида факат, да је интервенција Румуније на чију страну, са свим блезу. Мора

Оросди -- Бан

Централа:
Краља Ираклија бр. 5.

Оросди -- Бан

Филијала:
улица Венизелос бр. 4.

ДЖИВА СРПСКОЈ ВОЈСЦИ

У СОЛУНУ ЈЕ ЈЕДИНА ФРАНЦУСКА
ФИРМА ЧИЈЕ ЈЕ СЕДИШТЕ
У ПАРИЗУ, УЛИЦА
ЛАФАЈЕТ 126.

ОРОСДИ-БАК

ЦЕНТРАЛА:
Улица Краља Ираклија бр. 5.

ФИЛИЈАЛИ:
Улица Венизелос бр. 4 где се говори српски
улица Венизелос бр. 8,
и улица Игњатија број 14.

Препоручује:

Све врсте конфекционе робе.
Велики избор одела, ше-
шира и т. д.
Разноврсно кухињско пла-
ве и порцеланско посуђе.
Све по цени врло умереној
и утврђеној.
Прима српски новац по
дневном курсу.
Услуга брза и тачна.

Препоручује:

Своје велико стовариште
најбољих вина и ликера.
Велики избор разних кон-
верви, бисквита, чоколада, те-
ста, сајуна, масла и т. д.
Цене су врло умерене и
утврђене.
Прима поручбине и на-
бавља све артикле.
Услуга брза и тачна.

ПОСЕТИТЕ РАДЉУ „ОРОСДИ-БАК“

улица Венизелос бр. 8.
Филијала:

Оросди -- Бан

улица Игњатија бр. 14
Филијала:

Оросди -- Бан

ПОМОДНО - ГАЛАНТЕРИСКА РАДЊА

Мернада и Исака Х. Јесуа

основана 1830. г.

улица Венизелос број 31.

Највеће стовариште те врсте у Солуну
— Кућа у Паризу —

Огроман избор свиле, свију арте-
кала за хаљине, блузе. — Увек сте-
жу последње новости.

Платно «Ками» за г. г. официре го-
во и по мери. Чарапа, триков, ру-
бља за господу и даме.

Цене најумереније и утврђене

Мењачко-Банкарска Радња

Баруха Салтиела и С. Скап

ул. Венизелос бр. 8 — Солун.

Врши све врсте размене новца
најсолидније по дневном курсу, по
вољније но на другом месту.

Препоручује се нарочито Србима
31-30

Велика Посластичарница

Алмозино

Улица Венизелос бр. 6. — Преко пута Тврђаве

Најбоље и најкукусније разне чо-
ластице увек свеже.

Велико стовариште разних чо-
колада и ликера

СЛАДОЛЕД и ЛЕДЕНА КАФА

Све по умереној и утврђеној цени,
јефттиније него ма где.

Необично брза услуга. Прима
на извршене све поручбине.

Говори се и српски 30-30

ЗУБНА КЛИНИКА ЗУБНА КЛИНИКА

Д-р АЛБЕРТА ГАТЕЊО
ЗУБНОГА ХИРУРГА

Дипломираног од Медицинског Фа-
култета и Школе за зубно ле-
карство у Паризу.

Савршено лечи уста и врши све
модерне зубне радове. 32 30

18-то годишње искуство

84 ул. Венизелос, 147 ул. Егњатија

ЈОВАНАН ХАЏИ-ВАСИЛИЈА

Једини зубни лекар, доктор
медицине изучавао специјално
болести уста и зуба.

Ателе се налази улица Кеј
бр. 49, поред самог мора.

Трамвајска станица улица Агџија
Софија. 39-20

ПРЕПОРУЧУЈУ ВАМ СЕ

најбоље цигарете

„ВЕНИЗЕЛОС“

од 0.50, 0.75 лепта и 1 драхме

Продају се свугде

Главна продаја у филијалу „Аглас“ киоск „Бела Кула“
ФАБРИКА УЛИЦА ФРАНК БР. 28—30

Господо!

Препоручуј мо Вам
да пушит
само

САЛОНИНА

ЦИГАРЕТЕ

КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН

РУЈА 20 циг. 1 дин.
ПЕРФЕКЦИОН 24 « 1 «
ВОГША 24 « 0.80

Специјалитети:
МИРОДАТО 24 циг.
ЛЕДИ 24 « са вл. пискон 0.65
« 24 са плута пискон

Специјал 24 цигарета . . . 0.50

Дуван за луле. На продају свугде.

Најпријатније одмориште у Солуну

БАШТА БЕЛА КУЛА

Највећи ресторан — чувена кујна

УВЕК УКУСНА и СВЕЖА ЈЕЛА

РАЗНА БЕЛА И ЦРНА ВИНА, МИНЕРАЛНЕ
ВОДЕ — ПРИМЕРНА ЧИСТОТА

ДИВНО УКРАШЕН ЛЕТЊИ РЕСТОРАН У СЈАЈНО
ОСВЕТЉЕНОМ ПАРКУ

Свако вече одлична музика за време вечере. — У
самој парку концерти и биоскопске представе. Сваког
дана две представе. Прва од 7--9 а друга од 9-12 увече.

УЛАЗНИЦА 0.55 ДИН.

43-20